

อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงใต้ชะง่อนสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ

ยศ สันตสมบัติ

บทคัดย่อ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา แนวคิดสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจที่นำเสนอโดยธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย มีจุดเน้นที่การสร้างความร่วมมือในภูมิภาค การขยายตัวของการค้าเสรี การลงทุน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการท่องเที่ยว แนวคิดนี้ได้สร้างผลกระทบมากมายในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ที่ดินและการตัดสินใจทางด้านเกษตรกรรม โครงการวิจัยนี้ มุ่งนำเสนอความเข้าใจในการพัฒนาระดับข้ามชาติ และผลกระทบของการพัฒนานี้ต่อการปรับเปลี่ยนระบบนิเวศ วิถีชีวิตและการทำมาหากินของผู้คนในชุมชนชายขอบของภูมิภาคนี้ งานวิจัยนี้เป็นความพยายามที่จะสร้างมุมมองเชิงวิพากษ์ต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะจากแง่มุมของการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเลือกเน้นมุมมองสำคัญในสองประเด็น คือ (1)พลังของการปิดล้อมข้ามชาติที่กำลังปรับเปลี่ยนภูมิทัศน์ของชนบทและชุมชนชายขอบ และ (2) กระบวนการกลายเป็นสินค้าของทรัพยากรธรรมชาติและแรงงานที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

Abstract

Over the past decades, the Economic Quadrangle concept proposed by the Asian Development Bank with its emphases on regional cooperation, the extension of free trade, investment, infrastructural development, and tourism has swept through the Greater Mekong Subregion, affecting natural resource management system, land use, agricultural decision-making processes. This project aims at a better understanding of transnational development and their impact on changing ecosystems and the lives and livelihoods of marginal communities in the Mekong region. The focus is on the impact of changing ecosystems on local economies, life-styles, and cultural practices. This research project is an attempt to give a critical examination of these dramatic changes and how they are related to sustainable development of the region. Two central issues underlie our approach to the changing subregion: (1) the forces of transnational enclosure that are changing the rural landscape and marginalizing rural communities and (2) the increasing commoditization of resources and labor in the process of agrarian transformation taking place in the GMS.